

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETI LAP.

Felelős szerkesztő: Soóthy Gyula.

A lap szellemi részét illető cikkek a szerkesztőségnek, az előfizetési pénzek az egyházmegyei pénztár (Gyulafehérvár vár) címére, reklamációk pedig a kiadóhivatalnak (Papp György) küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Az előfizetés díjai:

Egész évre — — — — — 8 Kor
Félévre — — — — —
Negyedévre — — — — —
Hirdetések díjszabás szerint.

Kenyer és szerelem.

Egy szomorú tényre hívjuk fel az olvasók figyelmét. A rideg statisztikai adatok szerint az év első hét hónapjában Magyarországon, valamint Horvát-Szlavonországban 15389-el kevesebb házasságot kötöttek, mint tavaly ez időben. Megdöbbentően szomorú statisztika ez, mert azt mutatja, hogy a mai nemzedék gyöngye is, gyáva is megküzdeni azokkal a nehézségekkel, melyeket a család elé állít az élet s a küzdelmekben erőt adó családi boldogság alapja a kölcsönös szeretet helyett, ami felelősséggel sem járó olcsó szeretkezést keresi.

Pedig nem halt ki a szeretet az emberek szívéből, nem is halhat ki soha, mert egész életünk arra van bázisozva s ez az érzés egyike azoknak, melyek a szinte elviselhetetlenül nehéz megélhetést leginkább megkönnyítik. A baj nem a szeretet hiányában keresendő, hanem a magunk gyöngeségében, gyávaságában,

élhetetlenségében rejlik. Ma már a házasság tisztára gazdasági kérdés. Nem azt nézik az egymás iránt vonzalommal viseltető fiatalok, hogy a kölcsönös szeretetet a házasság által szentesítsék, hanem azt, hogy lesz-e mit enniük, ha egybekelnek, eleget tehetnek-e a társadalom irányukban támasztott követeléseinek, ha családot alapítanak. A szerelem csak akkor jó számításba, ha a kenyérkérdést sikeresen megoldották. Arra egyik fél sem gondol, hogy a másik is segíthetne a kenyérkeresés nehéz, de kedves munkájában.

A nő, tisztelet a kivételeknek, csak disze akar lenni az otthonnak; virág, a melyre irigykedve tekint más, gondoskodva ápol a férj, melyet mutogatni kell szebbnél szebb köntösben a világ előtt. Nagyon kevés nő gondol arra, hogy a főzőkanál, varrógép nemcsak arra jó, hogy a saját ételüket, saját ruhájukat elkészítse, hanem arra is lehet használni, hogy kenyeret keressen vele. Csakhogy

persze derogál a kisebb hivatalos nőjelenek, hogy más számára főzzön, más asszonynak varrjon. A férj pedig szerény jövedelméből csak a legszükségesebbet szerezheti meg, még jó, ha adósságot nem kénytelen csinálni. A legtöbb nőnek nem elég, ha lelke lehet kis fészkenek, pompázni, ragyogni, szórakozni akar s mert ezt a szerény fizetésű férj oldalán nem tehetné, valósággal eladja magát annak, kit nem szeret ugyan, de kinek anyagi helyzete garancia arra, hogy hiú vágyait kielegítheti. Könnyen és jól élni! Ez a jelszó manapság.

És minden jelszó között ezt követik legkitartóbban.

Azért hallgattatják el a szív szavát, azért áldozzák fel érzéseiket a nők, azért lesznek olcsó szeretkezésben tobzódó szoknyalovagok a férfiak.

Ez az oka, hogy oly kevés a házasság, ez az oka, hogy annyira terjed a szabadszerelem, ez az oka, hogy elkese-redett vén leányok, taplószívű agglégé-

TÁRCA.

Antalné.

Jó öreg asszony volt. Vallásos, tiszta jó lelek. Jobb szívé asszonyt még nem ismertem. Halás lehet érte örökre az egész utca. Én magam is, míg élek, halásan emlékezem meg róla. Mindenki ismerte és szerette őt. Sokan mondták, hogyha Antalné nem volna, eddig az egész utca elpusztult volna. És hozzá teszem, hogy az egész faluban is nagy károk lettek volna. Most már nem él. Adjon Isten nyugodalmat lelkének. Éltemben úgysem volt nyugodalma. Mindig futott, mindig aggódott, mindig ügyelt, nehogy valahol valami baj történjék. Úgy hallom, hogy holta után sokáig sirtatták. Nehányan meg éppen elköltöztek az utcából, mert azt hitték, hogy nélküle ott már nem tartható élni. Én magam is csodálkozom, hogy abban az utcában még mer valaki lakni, mert gyermek koromban el sem képzelhettem, hogy Antalné nélkül emberek élhetnének és ezt a meggyőződést most sem tudom letenni.

Ha szobrász volnék, szép szoborban öröki teném meg érdekes alakját; ha festő volnék, híven lefesteném még most is. Művészi képesség hiányában csak holmit leírok életéből. Ezt sem rendszeresen, hanem úgy a hogy jó összevissza, mert ez inkább talál hozzá. Ő is rendszer nélkül, úgy a hogy jött, szívenek egész odaadásával szólott és tett jót a hol és a mikor csak lehetett.

Hogy valamikor fiatal volt-e, vagy volt-e ura, azt én nem tudom. Mikor megismertem, akkor tudom, hogy öreg volt. Kissé meggyörnyedve és mindig egyik kezével botra támaszkodva járt, még pedig elég gyorsan. Soha se kérdeztük, hogy mikor született és hol az ura, mert szentül meg voltunk győződve, hogy ő is olyan, mint a mesébeni öreg asszonyok, kik soha sem születnek, soha meg nem halnak, kiknek uruk nincs, mindig öregek és az emberek jó, vagy balsorsát ők intézik. Hogy miért volt ő éppen Antalné, azt sem tudom. Gyermek koromban elég volt nekem tudni, hogy ő Antalné, s egyébbel gyermekhez illő etiquette szerint nem törődtem.

Bizonyára születésem után csakhamar láttam őt, de már erre bizonyosan nem emlékezem; későbbben mégis kitűnik, hogy már akkor láttam őt. Arra már bizonyosan emlékezem, mikor először hidegvízzel megmosdatott. Ez akkor történt, mikor már járn kezdetem, azaz, hogy csak csúszni testemnek azon részeeskéjén, melyet úri társaságban nem szokás ki-mondani. Hyenkor természetesen az előbbi sok ülést és fekvést ki akarván pótolni, minden iránt érdeklődtem, mindent megtapogattam és megkóstoltam, ami csak kezem ügyébe esett. Valami érdekes dologgal kenhettem be egyszer magamat, mert a jó öreg mint villám jelent meg előttem és csakhamar éreztem a hideg víz hatását, mit teljes erőmből kifejtett sirással honoráltam. Ez a gyermekhála. De meg is néztem úgy, hogy soha többé arcát és alakját el nem felejtetem. Nem is változott semmit. Valahányszor megláttam őt, mindig a mosdás jutott eszembe, de rézszen is volt benne többször. Az utcában minden gyermek tiszta kellett, hogy legyen. Ezt így akarta Antalné. Sokszor meg javában sirtam a mosdatás miatt, mikor a

OBERBAUER A. UTÓDA

BUDAPEST, IV. VÁCI-UTCA 17.

„a legjobb hírnévnek örvendő és legrégebbi egyházi szerek, ruhák, zászlok stb. gyára.”
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

nyek hemzsegek mindenfelé s ez lesz az oka végül, hogy máholnap nemcsak a többgyermekes apáknak, de a házasságra lépni kész pároknak is — állami szubvenciót kell adni.

F. U.

Őszi bérmut.

Kőhalom.

Gróf Majláth G. Károly erdélyi püspök ősi bérmutató körútját Kőhalomban kezdvén meg, e célból szept. 22-én a déli gyorsvonattal titkára és László Policarp kíséretében odautazott.

Megérkezésekor nagyszámú közönség várta a hom-kőhalmi állomásnál, hol Dr. Tompa István főszolgabíró üdvözölte meg hatottan a kegyelmes urat, míg Ujházy állomásfőnök gyönyörű virágcsokrot nyújtott át. Majd a fűrészgártelep előtt gyári munkások, továbbá iskolásgyermekek által alkotott sorfalak között Bartus Albert gyárvezető üdvözölte s a fehérruhás leányok egyike ügyes beszéd után díszes virágcsokrot nyújtott át.

Négy fehér lovas hintója alig 15 perc alatt berobogván Kőhalomba, a várutcai díszkapunál Demény Géza adótárnok, mint a róm. kath. egyházközség gondnoka üdvözölte az érkező püspököt, elhagyott és nehéz anyagiakkal küzdő egyháza támogatását kérvén, majd Barabás Irénke köszöntője bilincselte le a főpásztor figyelmét. A püspököt látszólag nagyon meglepte a nem várt kedves fogadtatás és hálásan mondott köszönetet az elhangzott üdvözlőtekre.

Mozsárágyuk dörgése közben vonult be a templomba, itten a vegyes dalkör László Gyula áll. tanító vezetésével mellett az „Ecce sacerdos magnus”-sal üdvözölte. Ekkor a halottakért könyörgés, 5 órákor vacsernye s ezután gyóntatás következett. A templom zsúfolásig megtelt hívekkel s mondhatni felekezeti különbség nélkül mely figyelemmel hallgatta mindenki lebilincselő, mely vallásosságra intő s oktató szöveget.

Szept. 23-án reggel szintén gyóntatás volt s 8 órákor kezdődött az ünnepélyes isteni tisztelet, szent mise kezdetén a dalkör „Bemegyek szent templomodba” kezdetű egyházi dalt énekelte, utána Tompa Istvánné és Dr. Apáthy Zoltán által mely ihlettel előadott „Ave Maria” duettje következett, majd áldozás és a híveknek a pápai áldás adása volt. Azután a templom mellett a szabad ég alatt a bérmutató és az iskolás növendékeknek a vallástánból való megvizsgáltatását végezte a kegyelmes úr, ez alatt a dalkör a pápai és püspöki himnuszokat énekelte. 11 órákor a plebániai tisztelgések voltak, melyeken a különböző felekezetek lelkesei, hivatalok képviselői vettek részt, végül 12 órákor volt az ünnepi ebéd, melyen úgy helyi, mint vidéki meghívottak közül mintegy 30-an voltak jelen.

Delután 2 órákor pedig a püspök úr Önagyméltósága megköszönvén az iránta oly nagy mértékben megnyilvánult tiszteletet és vendégszeretetet — nagyszámú kíséret mellett utazott további körútjára.

Nyolc év óta nem járt Kőhalomban a kegyelmes úr. A haladás, mely egyházi téren azóta történt, meglátta, elismerte, sőt bámulta az akkori s a mostani tapasztalatok közötti különbséget, mely úgy a templom belseje és a plebániai lak restaurálásában, valamint a temetőket rendbehozatalában nyilvánult.

Elismerését méltán nyilvánította a tapasztalt rend felett az egyházközség ezidőszerű lelkes gondnoka és tevékeny lelkészének, kiknek önfeláldozó és fáradhatlan tevékenységük — évtizedes mulasztást pótol.

Úgyancsak nagy része volt e szép eredmény elérésében Abrugyán adóellenőr és neje is, kik a nehéz anyagi viszonyokkal küzdő egyházukat anyagilag nagyban elősegítették.

Végül László Gyula állami tanító a különböző vallásfelekezetből alkotott vegyes dalkör betanítása és vezetése körül ez alkalommal is — mint mindig tapasztalható volt — nem kimélt sem időt, sem fáradságot s az elért siker

felett neki is csak elismerés és köszönettel lehet adózni.

A püspök két napi tartózkodása alatti kegyes jósága és szeretetreméltóságával nemcsak saját hívei, de mondhatni felekezet nélküli különbség nélkül is a közönség tetszését és ragaszkodását annyira megnyerte, hogy ezen idő ügyszólván örömnappal volt, s azon óhajunknak adunk kifejezést, hogy az isteni gondviselés gyakrabban hozhassa körünkbe ezentul.

(Nagyküküllő.)

Barót.

Úgy várta Barót hívó népe a kegyelmes főpászort, mint várták az apostolok a szt. Lelket. Várták, hogy elhozza a szt. Lelket, s a Szentlélek ajándékaival megerősítse a lelkeket nemcsak a test, nemcsak a gonoszlelek támadásai ellen, hanem főképpen a másvallásúak támadásai ellen, kik körülveszik őket, s reájuk tájták éhes szájukat. S ezen epedő vágyakozásuk teljesült szept. 23-án, midőn a főpászort hozzájuk érkezett. E napon ünnepi dísz öltött Barót apraja-nagyja, s nemzeti színű lobogók hirdették minden házon a nagy ünnepet, a püspök úr jövetelét. Lovas bandérium szervezése és mozgolódása, mind erre irányult. E napon a hívek egyrésze kikocsikázott a határszéli díszkapuhoz, hol Dr. Beldi Pál, Háromszék vármegye főjegyzője fogadta a kegyelmes főpászort a vármegye nevében, és Morik Lajos főgondnok üdvözölte az egyházközség nevében. S kegyelmes atyánk kegyes atyai jósággal köszöntö meg ezen üdvözléseket. A hívek másik része, dacára az idő kellemetlen voltának, zászlók alatt kivonult a község végére és itt várta lelkesült örömmel a kegyes főpászort.

Hosszú várakozás után jelzi a futár, hogy „jön a püspök úr!” Meg is érkezett a jólrendezett lovasbandérium és kerekparos kíséretében, hol Ince Ferenc, községi jegyző mond üdvözlő beszédet az összegyűlt nép nevében. Az üdvözlő beszédet atyai szeretettel és megható örömmel fogadta a szerető főpásztor. A menet megindult, de

ben levő férfiak oda rohantak, hogy lássák mi történt.

Egyszer éppen a mi házuknál nagy baj történt, mi az egész utcát végveszéllyel fenyegette, de Antalné elhárította a nagy veszedelmet. Az utcába tévedett ugyanis egy úri hintókocsi. Két úriasszony és egy úr ült rajta, meg a kocsis. Először megbámultuk, azután közelebb megnéztük, majd neveltünk rajta, sőt hajlandók voltunk később követni is megdobálni, mert a kocsis nem engedte, hogy a lovak torakából szórt huzzunk. Antalné éppen tárkonyt szedett a kertben, midőn a kocsis káromkodását meghallotta. Tüstént sietett rendet csinálni és alaposan leszidott, hogy az úri asszonyokat és az urat nem tudtuk megbecsülni és szegényt hoztunk az utcára. Mi pedig váltig erősítettük, hogy a kocsinban sem pap, sem kántor, sem kántorné nem ült, ergo: azok sem nem urak, sem nem úri asszonyok, s így az utcára szegényt nem hoztunk. (Pedig főgimn. tanár volt nejevel és annak nővérel, kiknél később ebédeltem is, de az esetről hallgattam.) Míg a lecke tartott, az alatt más kellemetlenség érte az úri társaságot. A kocsis ugyanis mérgeiben behajtott a malom utcán éppen a malomba. A molnár igen előzékeny léven, állhatatosan kérte az örletni valót s ígérte, hogy rögtön öröl, meg is várhatjuk. Az úr egy piculát nyomott markába s azt mondván, hogy nagyon sietnek, kérdezte, hogy hol lehet innen kimenni, mire a molnár szakértően és jóindulattal azt felelte,

hogy ott a hol bejötték. Visszatértek tehát a malomból, de ismét egy másik utcába kerültek, melynek végén hat kapu volt ugyan, de egyikén sem mehettek keresztül, mert a vigyorgó gyermekek azt mondták, hogy ott azért vannak kapuk, mert ott laknak. Hát akkor mire való ez a szeles utca, ha olyan kurta? Kérdezte elkeseredve az úr, mert az asszonyok már pityeregtek. Arra való instalom, felelte egyik nebuló, hogy a molnár legény megsíruljén, ha lisztet hoz haza. Valahonnan előkerült ismét Antalné és illedelmesen megkérdezte, hogy tulajdonképpen kit keresnek, vagy hová akarnak menni? Ekkor bátyámat kirendelte, hogy az útát mutassa meg jó messzire, hogy többet ne tévedhessenek el. Bátyám ezt megtette és ezért az úrtól kapott ajándéka egy gologányt (4 krajeart.) Ebből származott az a veszedelmes baj, mely hogy végzetes nem lett, Antalnének köszönjük. Bátyám ugyanis tulságosan büszke volt a gologányra és ingerlően mutogatta. Az lett a vége, hogy mind reá támadtunk és el akartuk tőle venni, miként a csirkék is üzőbe veszik társukat, ha az nagybocska bogarat talál fogni. Bátyám sokfelé menekült, végre a házba futott és beakarta zárni az ajtót. Azonban a hős csapat sem volt rest, utána nyomult és földre gyűrte, hogy elvehesse a pénzt. Kiküldtük inge újját és kebelét, de a gologány nem volt sehohol található. Egyik bölcs erősen állította, hogy látta a gologányt, mikor begurult az ágy alá. Uccu neki, be az ágy alá mind,

szomszédban is hirtelen gyermeksisás keletkezett, mire én rögtön könnyes szemekkel örvendezni kezdettem. Antalné volt ott és mosdatott. Azt mondják, szép a gyermek, ha könnyes szemekkel nevet.

Később is a jó öreg nagyon ügyelt reánk. Rendbe szedte ruháskáinkat és többször kellett megfürödni a patakban az ő kedvéért. Különösen sürgette, hogy cipőink tiszták legyenek, már t. i. az az első pár cipő, mit születéskor kaptunk.

Többször mentette meg az utcát és falut nagy veszedelmektől. A jó szülők, kik dolgozni képesek voltak, elmentek majdnem mind vagy mezőre, vagy rétre, vagy az erdőbe dolgozni. Ekkor Antalné volt az egész utca őrző angyala. Hátról-hátra járt gyakran megnézni, hogy mit csinálnak a gyermekek. Jaj volt annak a gyermeknek, a kinél gyufát talált. A kurtija alatt rejtegetett nyírfa vesszőből jól kijárt neki. Ahol a gyermekeket rendben találta, megdicsérte őket és megjutalmazta Szent János kenyérrel. Volt is tekintélye. Szép időben összegyűjtött az utca közepére és imádkozni tanított. Ha valamelyik már olvasni tudott, az köteles volt a Rózsáskertből olvasni. Olvasztatott még szép historiákat is. Ha cigányok vagy más gyanus emberek jöttek az utcába, riadót fuvatott velünk, vagyis az ő utasítása szerint éktelen lármát csaptunk, miben segítettek a kutyák is, a mindig hű pajtások. Ilyenkor mindig a közel-

alig pár lépésnyire sorfalat állottak a baróti „Állami fiú polgári iskola” növendékei, kiknek nevében Bíró Albert igazgató üdvözölte a püspök urat, és mondott tartalmas beszédet. A kegyelmes atya megköszönve ezen üdvözlést, a plébánia felé tartott, honnan pár perc múlva a papsággal a templomba indult. A templom ajtajában Máthé István esp. plébános fogadta az ő természetes, megkapó ékesszólásának hangján. Püspök urunk ismét szeretettel válaszolva, az „Ecce sacerdos” főszegecs akkordjai mellett belépett oda, hova szíve vágott.

Az előirt inak végzése után kegyelmes Atyánk a szószékre lépett, s ő is üdvözölte Barótnak minden apraját-nagyját, s születésnap ajándékot kért a baróti hívektől, névnap ajándékul töredelmes szívet kér.

24-én 8-óra volt kitűzve az Istentisztelet kezdete, de a gyónók rendkívül nagyszáma miatt, csak 10 órakor kezdhetett neki a főpásztor. Több, mint 500-an járultak a bűnbánat szentségéhez. Mire végné a helybeli plébános lép a szószékre, és ékesszólóan beszél a Szentlélek munkájáról a lelkekben. Azután a kegyes főpásztor szól a hívekhez a bérmlás szentségének céljáról. Beszéde után mintegy 142 lelket bérmlalt meg. Végül kiosztotta a pápai áldást.

Az egyházi tevékenység végzetével fogadta az egyháztanács, a községi képviselőtestület, a tanítótestület, Oltáregylet, Rózsafüzér társulat tisztelgését. S lévén „dignus operarius mercede sua”, a házigazda szívességéből szeretetlakoma következett.

D. u. 3. órakor már Barót templomának harangjai messzeterjedő hullámokban hirdették, hogy püspök úr öngyerméltésére utazni akar Miklósvárfelé. De még egy pár percre utjában megállították az iskolás gyermekek, kik az ártatlan lélek üdvözlésével állanak elébe, s áldást kérnek a lankadatlan főpásztor, szerető atyjuk nehéz munkájára. Utjában beláthatatlan hosszú kocsisor kíséri Köpec felé, hol a kevés számú kath. hívek jönnek össze, hogy ők is megmutassák szeretetüket a főpásztor iránt.

Brassó.

A borongós, esős, hűvös őszi időjárást nap-sugaras, esodálatosan szép őszi időjárás váltotta fel, amikor kegyelmes püspökünk hozzánk jött. Mintha a természet is megerezte volna annak a nagy szívnek sugárzó melegét, amely ezrek szívébe ad a magából, de azért soha ki nem apad. Ezúttal is tele marokkal, pazar kézzel osztogatta szeretetének jeleit, áldását, simította el a bűba hajlott orcák redőit, s törülgette fel a hulló könnyeket. Apostoli bevülete, pártatlan jóságos szíve örömmenné varázsolta itt-elté rövidke idejét. Hivatalosan jött s a brassói hívek a hivatalos látogatás pompájával, de igazi szeretetöknek spontán megnyilatkozó lelkesedésével fogadták. A városvegi vámsorompóig igen sokan mentek elébe. Vajna Gábor dr. egyházi főgondnok üdvözölte ott egy klasszikusan szép, tartalmas beszéddel. Kegyelmes urunk méltó válaszában elmondotta, hogy útja most is, mint mindig a lelkek üdvösségeért van. Üdvözlés után a menet bevonult a városba. A püspök kocsiját hatalmas kocsisor követte. Utcáhozjut jobbról-balról lelkes csoportok éljenek az apostoli főpásztor. A templom közelében sorfalat állottak a tanulók, kik hatalmas eljenzűgásban törtek ki, mikor meglátták kedves barátjukat, a gyermekek között gyermekké váló főpászort. A templom főbejárataán Meisel József h. plébános üdvözölte néhány rövid, de jól megválogatott tartalmas szóval. Kezves szép válasz után bevonult harangzúgás és az elemi iskolás fiúk szép éneke mellett a templomba. Rögton a szószékre lépett s szólott a hívők hatalmas, a templomba alig ferő tömegéhez a maga lebilincselő, puritán egyszerűségében is szinte esodálatosan varázslatos módján. Majd esetelte itt időzésének napirendjét s buzdította a híveket, különösen a férfiakat s különösen a gyónást hosszas idő óta nem végzetettek, hogy járuljanak minél tömegesebben az üdvösség forrásához, a szent gyónáshoz.

Aztán halotti vesernyét tartott, miután már előre felhívta a hívők figyelmét, hogy kiki emlékezzék meg kedves halottairól. Azután

megkezdte a gyónatást, amelyet csak az esti órákban szakított meg.

Másnap, 26-án osztotta ki 300-nál több hívőnek a bérmlás szentségét a plébánia kertjében. Megható volt a piros-pozsgás, úde fűcskák és leánykák rajában látni öreg, e földi étellel már-már leszamolni készülő férfiakat, asszonyokat. A bérmlás teljes rendben és csöndben történt. A szent beszédet magyar és német nyelven az adminisztrátor mondotta.

A delelőtti órákban fogadta a küldöttségeket, a főispánt, a katonaságot, a nöegyellet, a papságot, az állami elemi iskolák küldöttségét, a gimnázium tanárkarát, a r. k. elemi iskola tanító karát s végül a hitközségi választmányt. Mindenik küldöttséghez volt néhány kedves, találó szava. Különösen szép volt a tanítók és tanítónők csoportjának adott válasza, melyben ő maga is tanító voltára hivatkozva a leg-hathatósabb pedagógiai eszközzel állította fel a lélek harmóniáját. Délben társasébd volt a vi-gadó egyik termében, amelyen csupán a hitközségi választmány s a helybeli és vidéki vendég papság vett részt. A rövidre fogott ebéd után szetosztal a társaság. A kegyelmes úr delután teljesen egyedül felment a Cenk tetőre s ömaga mondotta, hogy igen kellemes séta volt, sőt történt egy kis humoros epizód is, mennyiben lejtövet apró szasz diákok huncut raja, bizonyára nem is sejtve kiről van szó, lép'eihez verték a marstaktust. Az esti szürkület sejtelen felhomályában avatta fel a Mária-kongregáció unjonait igen szépen sikerült ünnepség keretében. Az ünnepi beszédet Dombó Lajos fogim. tanár mondotta, bölcselkedő alapon álló beszédében buzdítva őket arra az életre, mely egyedül méltó Mária ifjú lovagjaihoz.

Összesen 34 jelöltet vett föl s avatta őket Nagyasszonyunk ifjú leventéjévé. A felvételt kérő beszédet László Béla VIII. o. t., a felvételt után való köszönetet Vajd Gyula ugyancsak VIII. o. t. mondotta. Mindkét beszéd szép, formás volt, amügy lobogott benne az ifjú elszántságnak, lelkesedésnek lángja. Reméljük, hogy ez a lobogó láng soha ki nem fog aludni.

de nem találták, mert már sötét volt. Hamarosan valamelyik gonosz fickó gyertyát kerített, meggyújtotta és bemászott vele az ágy alá. Pár pillanat múlva füst, utána láng csapott fel az ágyból. Meggyült a szalmazsák! Éktelen sivitás, kiabálás töltötte be a levegőt. Majd futkosás, víz locogás, sűrű füst, nehéz szag, végre sercegés, tompa sírás, elhaló zizegés, nagy sóhajtás. Hala Istennek! Ki volt a tűz olta. A n t a l n é o l t o t t a k i. Éppen megszokott módon körüljárt a házakban, hogy estére tüzet élesszen és vizet tegyen oda melegedni, hogy a munkából hazajövők hamarosan főzhessenek vacsorát. Vizet is hordatott bőven minden házba az erősebb gyermekekkel. Még a sor nem került a mi házunkra, mikor észrevette a gyermekek ide-oda futkosását, gyönyölődését és a mi házunkba való benyomulását. Töle telhetőleg rohant közénk rendet csinálni és éppen akkor érkezett meg, mikor az ágyból felesapott a láng. Tüstént felkapta a vizes kártyát, a lángra öntötte és kiabált, hogy vigyünk oda minden vizet és ügy történt. A közelben egy csepp viz sem maradt, az ágy azonban és a ház (szoba) tele volt vízzel. Ügy azon vízben vizesen Antalné letérdepeltetett mindeniket és imádkoztatott halából, hogy elmúlt a nagy ves-zély, mert hiszen köröskörül sok szalma, száraz forgács, fenyőfakéreg volt, az épületek is mind szalmával fedve, s éppen akkor szél is kezdett fújni.

A n t a l n é egyéb jót is sokat tett. Ha

nyáron sokáig nem volt eső, tojást gyűjtött, hogy esőért misét mondasson. Ha meg igen sok eső volt, akkor azért gyűjtött, hogy szép időt kéreissen szentmisé által. Házasság nála nélkül létre nem jöhetett. Ha észre vette, hogy olyanok akarnak házasságot kötni, kik nem találják egymással: mindent elkövetett, hogy elrontsa a tervezett házasságot. A kirkól látta, hogy találak egymáshoz, bizatta őket és rendszeren nem esodálott.

A fiatal párokra nagyon ügyelt, hogy tudatlanságból valami kellemetlenség ne érje őket. Mikor észrevette (és ő mit nem vett volna észre?), hogy valahol baba fele vendég akar érkezni, nagy aggodalommal és gonddal mindig arra törekedett, hogy az épen és egészségesen érkezhessenek meg. A kritikus percekben ő hivta el azt hűségesen, kit ilyenkor meg kell hívni. A szerencsés eseményt azután ő hirdette az egész utca arra érdemes közönségének. Megindult azután a titkos tanácskozás, hogy minek is kereszteljük az újszülöttet. A kalendárium kézről-kézre járt. Végre is Antalné kérdezte meg, aki készen volt a névvel és a mellette szóló argumentumokkal. A keresztelési lakománál, valamint a lakodalomnál is ő volt a főtanácsadó. Mennyi vendég legyen, minő és mennyi ételt készítsenek, azt mind ő határozta meg. De nem kívánt soha semmit. Az ételeket is éppen csak megköstölte, hogy jök-e. Legfő-lebb az elmaradhatatlan főtt szilvából evett néhány szemet és ivott a levéből néhány ka-

nállal. Azonban egy-két darab kalács-lepeny már obligát jutalom volt neki. Ezt szívesen adták neki, mert hiszen mindenki tudta, hogy azt az ő feltéve szeretett gyermekei kapják. Az utcában minden gyermek részesült a lakomában, az ő szerető gondoskodása révén. Amelyik háztól a szülők lakomába mentek, ott azon estére ő telepedett meg, hozva kalácsot, almát, szilvát, sőt még diót is. Mondott szép meséket, tanított szép imádságokra. Ha elálmosodtunk, szépen lefektetett. Ha egyedül maradt ébren, mondogatta az olvasót. Különös kedve telt abban, ha a gyermekeket ő taníthatta meg keresztvetésre. Ez által nemes versenyre buzdította az édes anyákat, de mégis megelőzte a leggondosabb anyát is, ki bámulva vette észre, hogy kis csemetgéje már tud keresztet vetni és imádságot gagyogni, pedig ő csak most gondolt arra, hogy már talán effélékre lehetne tanítani a csöpséget. Az utcabeli asszonyok mind töle tanulták meg az olvasó-mondást és az üdvösséges böjtölést. Ha szövésnél, fonásnál, vagy bármely dolognál fennakadás történt, Antalné után szaladtak és ő mindent rendbe hozott csendesen, szeretettel, nagy ritkán rázva ősz fejét, kissé bosszusan, hogy olyan keveset tudnak a fiatalok. És valóban, amit ő nem tudott, azt senki sem tudta.

Büszke volt arra, hogy az utcából már jó kovács, szabó, asztalos, kerekés és csizmadia került ki. Csak az bántotta, hogy még pap nines az utcából. Erre a pályára engemet sze-

A tagfelvételi ünnep után újból a gyóntatás kezdődött s tartott késő estig. A főpásztori buzdító szöveget hatott, hisz rajával özönlöttek a hívek a gyóntatószékekbe, s ezúttal, ami fájdalom, itt Brassóban elég ritka, előkelő férfiak is. Este Buslig József főgimnáziumi igazgatónál volt vacsora. Másnap újból bérmlás volt. Most már kevesebben járultak a szentséghez, mint a tegnap, de a 100-at most is megközelítette számuk. Feltűnően sok volt az idős bérmlakozók száma. Igen érdekes kép volt, hogy egy ifjú, majdnem gyermekleány több öreg asszonynak volt a bérmaanya.

D. e. 11 órákor a brassói rk. iskolák özsze-szesege igen szép matinéet rendezett a vigadó nagytermében, melynek keretében ünnepelte a jubiláris pápát, X. Pius Ö szentségét. A gimnázium zenekara Boieldien-féle nyitányt játszott, Vajda Gyula VIII. o. tanuló Erdősi gyönyörű ünnepi ódáját szavalta oly meghatóan, hogy a kegyelmes urnák is könny csillogott a szemében. Zsigmond-György főgimn. tanár pedig igazán ódái szárnyalású beszédében méltatta a pápaságot s jelenleg dicsőségen uralkodó szent Atyánk fenkölő egyéniségét. Az elemi iskolások üdvözlő dalt énekeltek, a leányiskola növendékei pedig szubtilisan szép énekszámokkal, melodramával és előkepekkel ragadták el az óriási közönséget, melynek sorai közt ott volt városunk majdnem minden előkelősége, vallás-külömbőség nélkül. A végén egy I. gimnázista, Hugyák Ferenc adott elő egy kis bohókás hangú verset, s ügyességével, élelenségével feledtette, hogy az ünnepély méltóságos keretébe nem nagyon illeszkedett bele.

A délután is a munkásság, kegyelet, irgalom jegyében telt el. A zardában elköltött ebéd után megtekintette kegyelmes atyánk a zardában újonnan vásárolt szép, keteemeletes épületet, aztán látogatást tett a Cselédotthonban, apostoli értelmekkel látta el a jóérzésű cselédleányokat, majd a kegyeletnek adózott, amennyiben a holnapai temetőbe ment, s az ott pihenő halottakért imádkozott.

Hétfőn reggel korán misézett, s aztán komelt ki. Azt mondotta, hogy a fejem is úgy áll, hogy pap kell legyek. Feltett is, mint valami drága kincsét. Ha valami kis betegség ért, világért el nem távozott mellőlem. Mindentéle orvosságot főzött, hogy meggyógyítsom. Mikor klérikus lettem, nálánál boldogabb lény nem volt az utcában. Egyszer betegem mentem haza. Felt az egész utca, hogy emiatt bujában meg fog halni. De nem hagyta magát. Imádkozott és lözte számomra az orvosságot. Az ő kezéből kellett azt meginnom. Mindig mellettem volt és csakugyan meggyógyultam. Leghőbb vágya volt, hogy megerhessen primiciámat. Nem attól félt, hogy ő, a kilencvenéves öreg asszony hal meg, hanem attól, hogy én halok meg a primícia előtt, mert szerinte hitványka voltam. Még sem érte meg az én primiciámat, mi hála Istennek bekövetkezett. Kevéssel azelőtt halt meg, de örömmel mondogatta, hogy mégis pap kerül ki az utcából. Részeges, káromkodó ember jött lakni az utcába. Ezt nem tűrhette és el nem viselhette. Emiatt meghalt. Halálig vigasztalta magát azzal, hogy ő jól jövendőt, mert már biztos, hogy a fiúból pap lesz. Én a primicián könnyezve emlékeztem meg róla is.

— s — e.

Támogassuk szívvel-lélekkel, vagyis tollal és pénzünkkel az egyházmegye-nyek érdekeit szolgáló ezen egyetlen lapunkat.

esin Zernestre utazott, hogy ott is, azoknak is juttasson az üdvösség forrásából, s atyai szívének aradattal ömlő gazdagságából.

(V.)

Római levél.

Velem együtt talán még sokan szerettek volna részt venni római közös Atyánk családi ünnepén, hisz mindnyájan hű gyermekei vagyunk. De nagy a család s néhányan csak hírből tudjuk, hogy mi történik atyánkkal. Jobb szeretném, ha benyomásaimat írhatnám le, de ilyenek híján, kérem a kedves olvasót, érje be mások tapasztalatainak közlésével.

Szeptember 17-én reggel a Péter templomban mintegy 1000 ifjú vett részt De Lai bíbornok miséjén. Mise után az egész olasz ifjúság eme képviselői vagy 92 zászló alatt sorakoztak, hogy — mint az egész világ kath. ifjúságának képviselői — külsőleg is megfelelő kifejezést adjanak irgylésemelőt küldetésüknek. A zászlóerdő közeledtére a tágas Péter-tér zsúfolásig megtelt. Végre a Vatikán megnyitott bronzkapuja elnyeli a fényes menetet. Fenn a „sala Clementina“ előtti szobától egész a „sala Regia“ bejáratáig foglalnak helyet. A Szentatya az ifjúság küldöttégével, illetőleg az „Előkészítő Bizottság“-gal jóízűen cseveg, majd meg mindnyájan kezét csókolnak. Ennek végeztével az egész sereg a pápa köré csoportosul, de a testőrök helyreállítják a rendet. Ekkor a zászlótartók az „aula della Beatificazione“-be vonulnak. Az oltár lépcsőin áll a pápai trón s ez előtt felállanak a zászlóvivők. Középen van az ifjúság új labaruma. Pericoló az ifjúság nevében üdvözlő a Szentatya, — „a holnap ünnep — mondja a többek közt a szónok — az egész világ keresztény ifjúságának ünnepe, de különösen ünnepe az olasz kath. ifjúságnak, mert az övék az az irgylésemelőt sors, hogy Hozzád mindenkinél közelebb állanak és Veled egy közös hazájuk van. — Végül, Szentséges Atyánk, kegyeskedjél elfogadni ez arany kelyhet, melyet a mai napon neked a Jubileumi Ünnepek Központi Bizottsága az egész világ kath. ifjúságának nevében felajánl. Kegyeskedjél, Szentséges Atyánk, holnap jubileumi misédn e kelyhet használni és mikor holnap az Ártatlan Bárány vértől meg gazdagítva égfele emeled, esd le Tőle, hogy ez a vér égi harmatként szálljon le az adakozó és az egész világ kath. ifjúságára s termékenyítse meg feltételeit is működését.“

Erre átadták a kelyhet és egy albumot, melyben az adakozó ifjúság neve volt beírva. Rövid megtekintés után a Szentatya így szólt: meghatva emelek szót, hogy megköszönjem jó kívánságotokat és kifejezzem hálámat a papi jubileumra felajánlott kelyhéért is, amelyből holnap (szept. 18.) érettetek mutatom be a szent áldozatot. Isten megfizet az e szép kitüntetéssel nekem szerzett vizsgatálasért, mely által Jézus Krisztus és kedves jegyesét, az egyházat tiszteltetek meg.

Az ifjúság a szépség tavasza és Isten, ki mindig ifjú és szép, az ifjúságban arcának néhány vonását akarta előttünk feltárni. Az ifjú arcra nem lehet a gyöngedség és hódolat érzelmek nélkül tekinteni s az ártatlan ifjú lélek szépsége szóban és tettben oly erővel nyilatkozik meg, hogy az istentelen önkénytelen is le-süti szemét a tiszta lélek előtt. Egy jeles apologeta eme szavaival üdvözölleket titeket és meghatva állok meg előttetek, kik bizonyos tekintetben Istennek szépségét jelenítetek meg.

Örülök azért is, hogy társaságtok 40 éves

fennállásának évfordulóján köszönhetlek benneteket. 1868-ból még öreg letemre is emlékszem a bátor ifjak lelkesedésére, működésére és áldozataira. Kegyelettel emlékszem reájuk: sokan már hazamentek, hogy elvegyék erényeik jutalmát, mások még itt vannak s jelenlétükkel dicsőséges zászlójuk követésére buzdítanak. A zászlóra e három szó van írva: imádság, munka, áldozat.

Imádság: magunktól semmit sem gondolhatunk, hanem minden ebbeli képességünk Istentől van. Ha az erények útján haladni és keresztényi kötelességünkhöz hűek akarunk maradni, imádkoznunk kell. Imádkozatok: édes oly atyához fordulni, ki minden percben kész meghallgatni, gyönyörűséges olyanhoz szólni, aki képes is és akar is ránk hallgatni: nem így van a világban, ahol keresünk gyakran meddő marad. Imádkozatok és megmaradtok az erényben, legyőzitek ellenségeit, győzedelmeskedtek minden akadályon, családotok öröme és a társadalom jóillatú balzsama lesztek.

Az imádság munkára segít. Ha Isten segítségével nélkül meg gondolkozni se tudunk, hogy tudnánk e nélkül dolgozni? Így hát az ima biztosít a munka sikeréről is, hisz ha Isten velünk, ki ellenünk? Jöjjenek a gonosz lélek kísértései, jöjjenek a viszontagságok, az imával mindent meggyőzünk; ez által jobbakk leszünk, megerősödünk az erényben és munkában egyaránt úgy, hogy bármely csatában győzünk.

Áldozat: az ember élete küzdelem, a mint Jézus a mai evangéliumban tanítja, — aki utána akar menni, meg kell tagadnia önmagát, fel kell vennie keresztjét és követnie Őt. Ha tehát az Urat követni akarjuk, meg kell tagadnunk önmagunkat s vállunkra kell venni keresztünköt.

Sokszor kell lemondanotok saját akaratokról, hogy felebbvalóitok akaratját teljesítsétek, sokszor kell az önszeretet és szenvedélyeitek ellen küzdenetek, de az ima és munka megszerzi számotokra az önfeláldozásra szükséges erőt.

Álljatok szilárdan és állhatatosan a laborum körül, melyen Krisztus monogramja díszlik. Körülötte harcoljatok, ha nem is úgy, mint Constantín Maxentius ellen, de mindig ugyanazon ügyért. Constantín vérontással győzött. Ti győzzetek erőszak nélkül, hogy senki el ne vesszen. — Isten áldjon meg titeket és kongresszustokat, amint megáldotta a bresciai „Settimana sociale“-t és a londoni eucharisztikus kongresszust, ahol a protestáns városban ezrek és ezrek magasztalták az utcákon a szentségi Jézust; ahol 20,000 ifjú nyilvános körmenetben követte a keresztre feszített Krisztus képét s ismételte a keresztre vésett szavakat: Isten térítse meg Angolországot! (Hangos éljenzés.) Mi is egyesülünk velük ez imában és óhajtjuk, hogy a kath. egyház aklában minden ember egyesüljön, hogy mindenki ismételhessen: Krisztus győz, Krisztus uralkodik, Krisztus diadalmasodik. E kiáltás szálljon mindenütt a századok örök Királya felé, Aki egyedül adhatja meg az ezer és ezer fájdalomtól gyötört világnak az óhajtott békét. Most pedig szálljon le Isten áldása reátok, távollevő testvéreitekre s az egész világon minden társatokra, szeretteitekre és jó cselekedeteikre. Ezután következett az ünnepélyes megáldás. Szentatyánk eme szavai némileg helyreépítjék a közvetlen jelenlét kimaradását.

Cs. B.

A VIII. kath. nagygyűlés.

(Folytatás.)

A kath. nagygyűlések hatása megmérhetlen. Hasonlítanak a nagy villanyfényoszoróhoz, amely megvilágítja az egész környéket: a hegyeket, utakat, réteket, ösvényeket. Világításuknál a gyakorlatlan szem is messze lát, hát még a gyakorlott?!

A kath. társadalom jórésze szomjuhozza az igazságot. Szereti még a Krisztust. Keresik Őt. De annyi ellenhatás között nem tud eligazodni.

Nem tudja, kinek higgyen: a nagyszájú demagógnak-e, akinek hangjánál és erőszakosságánál csak arcátlansága nagyobb, vagy azon igéknek, amelyeket édesanyjától hallott, az iskolában tanult s Krisztus szolgáitól ismételve hall? Egy ily fényoszoró megvilágítja előtte a helyzetet. Látja a hamisítatlan igazságokat a maguk összefüggésében, látja az ellenfél hamiságát; látja, hogy a Krisztus igazságai megtartják az emberiséget békében, lehetőleges jöletben, míg ellenben a hangzatos tanok annak vesztét okozzák előbb-utóbb. Határoz.

Ez eltökélt akarattal és erős meggyőződéssel tér haza s apostolkodik ő is.

Jó volna azért s e véleménnyel nem állók egyedül, ha ily fényoszorók évenként nemcsak egyszer, hanem többször, 2—3-szor, tüzetnének ki, és pedig az ország különböző helyein. Bpest után Kolozsvárott, aztán Temesvárr, Kassá, Nagyszombat, Eger, Pécs, Szeged stb. kerülnének sorra. Az ily szűkebb központokba összegyűlne a vidék kath. népe, mert közelebb kapná. Lám, a protestánsok majd itt, majd ott hallatják szavukat, évenként többször s több helyen. Ez által a közveleményt többször foglalkoztatják, érdekeikre nagyobb emberek révén föl hívják a közfigyelmet, miáltal élnek és — irányítanak.

Évenkénti egyszeri bevilágítás a mai rohamos haladásnál nem elég. Egy város lakóira nézve is jobb, ha a város pontjain eg a kisebb erejű villany, mintha a magasból egyetlenegy nagy fényoszoró működik. Kolozsvárott van most titkáruk, jövő tavaszig minden községben szervezve lesz a népszövetség. Ajánlom az eszmét az érdekeltek figyelmébe.

Mielőtt a VIII. kath. nagygyűlés részleteibe becsátkoznám (amelyen újabb értesülés szerint Dóczy András és Melezer Károly plébános urak is jelen voltak), lehetetlen a nagygyűlés patriárchájáról, tipikus, veterán és oszlopos tagjáról meg nem emlékezni. Ez gr. Zichy Nándor.

Rám oly benyomást tett az ősz vezér, mint Abraham a biblia tanításánál.

Patriárcha ő, mert a 80 évet elhagyta ugyan, de örökifjú erővel rendelkezik még. Abraham hitével bír, mert egész élete Isten és haza, egyház és iskola védelmének volt szentelve. Szívének minden érzése, eszének minden gondolata ezt szolgálja most is. Tetteinek egyetlen, önzéstelen rugója: Isten és egyházának dicsősége, az egyház fölmagasztalása. Ugy szereti Krisztust, mint egy apostol; annyit tett és fáradozott érte, mint egy apostol; exponált magát, küzdött érte rendületlenül, mint egy hitvalló. Állandó agitációja írásban és szóban, a pártban és a társadalomban, a pártban s a párton kívül, a királyi trón számolyánál s a nép között csak Isten dicsőségét és egyháza jöletét célozta. S bár ősz most, megifjodik; hangja, gesztusai erősse, kifejezőteljessé válnak, ha Krisztus ügyéről van szó. Oly mélyesges szeretet árad ki szavából hittestvérei iránt beszéd közben, hogy a hallgatók önkénytelenül is atyai szavak és intelmek gyanánt veszik be és becsülik szavait. „Kedves gyermekeim”, így szól-

lítja hittestvéreit néha. S mikor talán affölötti örömeben, hogy a magyar kath. egyház talán mégis lábra áll egyszer, szavai elcsukódnak; midőn szemlélvén a nagy tömeget, megvalósulni látja ama reményét, hogy az egyház dicsőségét talán még ő is megéri s e fölötti örömeben könnyelábadnak szemei, s beszédét hirtelen befejezi, hogy a hallgatóság zokogását ne vegye észre: oh, akkor mintegy érezzük, hogy Isten lelke szól e kiválasztott edényből, tette, munkára serkentvén.

Valahányszor belépett a nagy terembe, döngő éljenzés fogadta a magyarok e Windthorstját.

Kissé meggörnyedt, magas alakja végig ment a tömegen. Mely tisztelet és szeretet sugárzik feléje minden szemből. Fölmegy aztán a püspökök és szereplők tribünjére, vagy lenn a tribün alatt foglal helyet, a hol szintén jól hallja a szónokok lángszavait. Figyelemmel kísér minden mondatot s a kítőró éljenzéseknél együtt örül, együtt tapsol; a bűnök, az anomáliák festésénél együtt ostoroz, együtt sajnálkozik. Csak-hogy mindkét érzés hatványozott fokban járja őt át.

Vonásai, homlokának, s arcának barázdái, melyeket az idő s annak viharai elég mélyre szántottak, elsőtétülnek, majd vidám nyíltságot mutatnak, szívének, lelkének érzelmi munkája szerint. Ha valamely gondolata támad s azt nem tudja magába rejtteni, szólásra jelentkezik... És az öreg patriárcha kiegyenesedik most; fiatalos temperámentummal, hévvel, erővel kezd beszélni, amíg melle el nem szorul... „Iam! A viszontlátásra a jövő évben!” E szavakkal végezte utolsó föl szólalását. És mi mindnyájan hön kívántuk az egek Urától, hogy hallgassa meg ősz vezérünk óhaját. De előtört szívünkben a mélyesges óhaj: adjon Isten a magyar egyháznak sok ilyen világi vezért! Adjon minden hitközségbe csak 1—2-öt s akkor nem lesz meddő a küzdelmünk.

„A viszontlátásra!” kiáltjuk mi is feléd, tiszteletreméltó vezér! „A viszontlátásra” ne csak a jövő évben, hanem bár egy évtizedig még. S reméljük, hogy akkor a magyar Siont dicsőségétől ragyogva fogod látni te is.

Referens.

H I R E K.

— Püspök urunk, mint a bemaútról írják, jól van. Köhalomban egy kissé mintha változást idézett volna elő nála a légváltozás, de ez csak rövid ideig tartott. Most már szokása szerint gyóntat, prédikál. Különben mindenféle a fogadtatás lelkes.

— Prímiciái évforduló lesz az idén Bükzadon. Ki ünnepel s tart ott Te Deumot? A főpásztor.

— Tüntető vasárnap az Oltárszentség mellett. Mozduljon meg mindenki okt. 4-dikén, kibén csak egy csepp katolikus érzés és öntudat lakozik s legyen ott a barátok templomában az egész nap 10 órától este 5-ig kitett Oltárszentség imádasán. Nem ismétljük a mult számban közölt sorrendet, csak kiegészítjük a következőkkel:

1. Az oltáregylet tagjai felőránkint felváltva imádkoznak.

2. A papság tetszés szerinti időben.

3. A papnövedékek 11-től kezdve óránként jelennek meg.

4. Kath. Legényegylet d. u. 3—4 ig.

5. Kis szeminárium d. u. 3—4 ig.

6. Zárda növedékei d. e. 11—12-ig és d. u. 1/2-től.

7. Elemi iskola tanítók és a hitoktató vezetésével 11-től.

S. Szt. Antal szegényei 12—1-ig.

Minden csoportnak helye jelezve lesz.

Este 5-kor a szt. beszéd és szentségtételnél teljek meg a templom szufolóság, mutassuk meg, hogy nyílott lelkünkben a hitvalló és tenni kész katholicizmus.

— Halás köszönet. Mint a mesék országában, oly gyorsan teljesítette Novák Ferenc népszerű polgármesterünk kerésünket a barátok templománál szükségese átjáró ügyében. Mikor e sorokat írjuk, már teljesen kész az aszfalt átjáró. A polgármester urunk gyors és készséges intézkedését halásan köszönjük.

— Társulatunk választmányi gyűlése. Az erdélyi róm. kath. irodalmi társulat választmányja f. é. szeptember hó 28-án a gyulafehérvári róm. kath. főgimnázium első emeleti tanári termében rendes gyűlést tartott, amelyen jelen voltak: Pál Antal elnök, Imets F. Jákó t. elnök, Soóthy Gyula szerkesztő, Kóródy Imre pénztáros, Király Gáspár ellenőr, Tamási Áron, Kovács Lajos, Kóródy Péter dr., Cserni Béla dr., Péter János dr. és Kárpiss János titkár. A mult gyűlés jegyzőkönyvének tudomásul vétele és hitelesítése után elnök jelentést tett a társulat ügyeiről, majd K ó r ó d y Imre pénztáros előterjesztette a pénztár állapotát és pedig március 22. szeptember 28-ig bevétel volt: 2058-96 K., kiadás: 1965-17 K., tehát készpénz: 93-79 K.; a jelenlegi vagyoni állapot pedig: 5597-84 K. A hivatalos rovacsolás megtörténvén, a pénztárt teljes rendben találták. Kóródy Imre pénztáros bejelentette még, hogy a lap küldését hátrálékok miatt 120 előfizetőnek beszüntették, belépett 28 új előfizető, s így jelenleg a Közművelődés 405 példányban jelenik meg. A szerkesztőnek a lap ellen indított perrel való előterjesztése után az ő javaslatára a lap címébe fölvetették: „politikai, társadalmi, szépirodalmi katolikus hetilap.” Héjjja Kálmán és R a k József tagoknak, kik a Soóthy Gyula szerkesztő távolléte alatt a szünidőben a lapot ügyesen szerkesztették, a választmány elismerő köszönetét nyilvánítja. A szerkesztő rendes tagoknak ajánlja: D u f f e k János s. lelkész Beszterce, P é t e r János lelkész Lővete, F e l c s e r Miklós s. lelkész Szárhegy és K ö n t z e y Benedek arvaszéki ülnök Sepsiszentgyörgy, kiket a választmány egyhangulag a társulat rendes tagjainak megválasztott. A szerkesztőnek azon megszívlelendő óhajása után, hogy a lapot szellemileg is minél buzgóbban támogassuk, elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Imets F. Jákó, S o ó t h y Gyula és C s e r n i Béla dr. tagokat kérte föl és a gyűlés este 5³/₄ órakor véget ért.

— Gróf Majláth Józsefné ünnepeltetése.

A Bodrogközi Jótékony Nőegylet e hó 29-én br. Sennyey Pálné elnöklése alatt Királyhelmeceen ünnepi közgyűlést tartott, mely alkalommal fenyves ünnepségek keretében ülték meg gróf Majláth Józsefné egyleti elnökőnő tiz éves jubileumát. E tiz év alatt, mióta Majláth grófné az egylet élén áll, a Bodrogközi Jótékony Nőegylet életében olyan fejlődés mutatkozik, mely a hasonlók egyletek között ezt az egyletet az első közé emeli. A nemes szívű grófné áldozatkészsége, fáradhatatlan munkássága lendítette fel az egyletet, mely elnökője példáján indulva az egész Bodrogköznek áldásává lett. A grófné iránt érzett őszinte tisztelet és szeretet most imponás módon nyilatkozott meg s kifejezésre jutott az a ragaszkodás, mellyel az egylet s az egész Bodrogköz a nemes grófné iránt viseltetik.

— **Esküvő.** Fényes esküvő folyt le folyó hó 15-én Csikszépvizen. Fejér János leányát, Ilonkát vezette az oltárhoz Száva Antal járásbíró. A vendégek nagyszáma, az érkező táviratok és a gratulációk sokasága impozáns módon nyilatkoztatta meg azt a valódi becsület, rokonszenvet, mellyel úgy Szépvizen, mint egész Csikvármegyében e derék család iránt viseltnek. Az esketést Dr. Fejér Gerő, az örömapa öcséje, gyulafehérvári gimnázium tanára végezte. A szertartás után vacsora volt az örömszüllők házában.

— **Tanáregyesületünk választmánya** 24-én gyűlést tartott. A megbeszélés tárgya a november 2. és 3. tartandó közgyűlés megbeszélése volt. Az ideji közgyűlést Sz.-Udvarhelyt fogjuk tartani és ezen több közérdekű tárgyat fogunk megbeszélni. Az elnökség a többi tanári testületet is felszólította a közreműködésre. Előadás tartására jelentkezett Gyulafehérvárról Rass Karoly.

— **Kinevezés.** Kovács Lajos alszerpap Nagykászonba küldetett hitoktatónak.

— **Ünnepi szöulött** kapott a papnövelde, a zárda és a kizsemínium azon a nevezetes napon, szept. 24-én, mint a főpásztor születése napján. Mindenütt volt hálaimegszólás és szent áldozás felajánlás. Ad multos annos!

— **Egyháztanácsosi és iskolaszéki gyűlés.** A gyulafehérvári róm. kath. hitközség egyháztanácsa és iskolaszéke, mult hó 27-én délelőtt 11 órakor, a városháza tanástermében Zomora Dániel kanonok-plébános elnöklele alatt gyűlést tartott. Jelen voltak elnököl plébánoson kívül, Novák Ferenc kir. tanácsos, főgondnok, Péter János dr. főgimn. tanár, számadó gondnok, Kárpiss János főgimn. tanár, jegyző és kilene egyháztanácsos. Elnök kézbesítette az új számadó gondnok kinevezési okmányát, jelentést tett a róm. kath. elemi fiúiskolába beiratkozott 105 tanulórol és a tanítók fizetés felemeléséről, az iskolalátogatások sorrendjének megállapításával a jegyzőt megbízta, végül pedig Adorján Samu dr. ügyvédet, a hitközségi közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében, tekintettel az ügy sürögésére, státuszgyűlési képviselőt választó tagnak jelölte ki.

— **Papnöveldeknben** következő rendkívüli tárgyakat adnak elő e tanévben: Pedagógia, szociológia, egészségtan, gyakorlati szónoklattan, ritus, nemetnyelv.

— **Sajtóvásárnap Kolozsvárt.** A kolozsvári kereszteny-szocialis egyesület folyó hó 27-én d. u. 4 órakor a szentferenczrendi zárda ósi nagytermében, sajtója támogatására, nagyszabású sajtó-ünnepélyt rendezett. A meghívott következő lelkes sorok kíséretében küldötték szét: A kereszteny és hazafias világnézet legnagyobb fegyvere a jó sajtó. Ezt támogatni minden igaz kereszteny és magyar embernek szent kötelessége! Mindnyájan jelenjünk meg kötelességünket megtenni!

— **Diákok tanulmányuton.** A balázsfalvi főgimnázium 63 tanulója, Bácz dr. főgimnáziumi tanár vezetésével mellett, mult hó 25-én városunkban időzött. Előbb a várost tekintették meg, azután pedig a várba mentek fel, a hol részletesen megnézték a várat, a székesegyházat, a világhírű Batthyáneumot és a tisztikaszinó

disztermet. Az ifjúságot mindenütt előzékenyen fogadták és szivesen kalauzolták.

— **A székesegyház restaurációja.** Az évszázadok viharától és sokféle ellenségétől megrongált székesegyházunk restaurálási munkálatai szépen haladnak előre. Szobrászok, kőfaragók, kőművesek, ácsok és szapszamosok dolgoznak szakadatlanul, hogy az ország ezen monumentális műemlékét, a katolikus vallás teremtő erejének e remek alkotását régi szépségébe visszaállítsák. A templom kereszthajójának deli oldalán elkészült a 33 méter magas faállvány, mely egymagában is a mérnöki tudomány igen jeles alkotása. Művészi gipszmodellek várják a kőfaragás nagy munkáját; az építéshez szükséges kővek kellő mennyiségben való szállításáról pedig az építőiroda vezetősége erélyes intézkedéseket tett, máltal lehetséges lesz az is, hogy a kőfaragók még télen is szakadatlanul dolgozhatnak.

— **Költözködő törvényszék.** Mult hó 21-én vonult ki a helybeli kir. törvényszék, ügyészség és járásbíroság a várbeli ódon épületekből, hogy Szent István-terü új palotájában folytassa az igazságszolgáltatás nehéz és kényes munkáját. Hatalmas társzerekerek és nagyszámú munkások sürögnek már napok óta, hogy a sok a k t á t, a n t e a k t á t, telekkönyveket stb. stb. új helyiségekbe szállítsák. A költözködést e hó 10—15-ig befejezik, s azután a várban egy két civil ember fog lakni csupán, s ha a városi lakos, vagy az idegen utas ezt az egészséges helyen épült remek szép várat megfogja látogatni, itt csak az erdélyi egyházmegyei központi papságot és a különböző fegyvernemhez tartozó katonaságot fogja találni.

— **Országos vásár.** Városunkban a Szent-Mihály-napi vásár szokott a legnépesebb és így a legforgalmasabb is Jenni. Ezt igazolta a mult hónap 30-án megtartott kirakodó vásár is, melyet a három napig tartó baromvásár előzött meg. Utóbbira több mint 3000 marhá hajtottak fel a vidékről, azonban a vásárlási kedv, a takarmányhiány miatt, még a marháarak rendkívüli olcsósága mellett is, igen lanyha volt. A kirakó vásáron élénkbb élet uralkodott. Különösen a zöldségfeléket és ruhaneműeket keresték nagyon, mert mindenki készül a téli időre, s az előrelátó családok már most gondoskodnak a szükséges cikkek beszerzéséről.

— **Kath. Népszövetség.** Szeptember 20-án, szent Atyánk jubileuma napján, a kath. népszövetség a 300 hívő lelket számláló Marosillye hitközségben 62 taggal megalakult. Két lelkes fiatal akadémiai hallgató, a plébános útmutatásával, rövid idő alatt a hívek 1/3-ét a zászló alá sorakoztatta. Jeltett napon, d. u. a litániáról a hívek a gyűlés helyére vonultak. Magath Lajos h. dobrai lelkész agitator tartalmas szép beszédben fejtegette a kath. népszövetség megalakításának szükségességét s örömmel üdvözli a m. illyeieket, kik aláírásilag kérték e szövetség megalakítását. A gyűlés formalitásainak elintézése után, megválasztották igazgatóvá: helybeli plébánost, csoportvezetővé: Deézsy János áll. isk. igazgatót. Az alapszabályokat pontrólpontra a plébános ismertette; ezután pedig lelkes szavakban hívta fel híveit kitartásra és toborzásra s végül lelkesedéssel élteti a ker.

Magyarországot! Könyi Lajos műegyetemi hallgató talpraesetten ismertette a két tábor harcát és örömmel üdvözli szülföldjét, a kath. népszövetséget, mely ha csak ily arányban is gyarapodik, nemsokára 2 millió kar fog állani harcra készen, a ker. Magyarország védelmére. Adja Isten!

— **Az erdélyrészi turókereskedés.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara jelentése szerint a mult évben a turókereskedés határozott fejlődésnek indult. Két régi turógyár (a baróti és nagybaconi) mellett még két gyár létesült a mult évben, az egyik Marosvásárhelyt, a Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezetét, a másik Székelyudvarhelyt betéti társasági alapon. A marosvásárhelyi nagyobb mennyiségben a munkásturót gyártotta és szállította uradalnak és erdei iparvállalatok munkásai részére. A mult év egyébiránt nem volt a legkedvezőbb. A tartós szárazság csökkentette a tejhozamot. A gazdák is apasztották e miatt juhállományukat és ez ki fog hatni a jövő évre is.

— **Kérdés az adóügyben.** Ha valaki adóját felévre előre megfizeti s a következő negyeddel kesik, miért kell akkor késedelmi kamatot, vagy büntetést fizetni? Az előre fizetést nem számítják be? (Beküldetett.) Szóljanak e kérdéshez az adóügyben jártasak.

— **Szent gyermekszeg társulatának** füzeteit expedálni akarják; sziveskedjenek az illető helyekről a gyűjtött összegeket beküldeni az igazgatóságnak.

— **Szüretre való.** A főszolgabíró kérdi Mózsitól:

— Mi van abban a hordóban, Mózsí?

— Most.

— Mikor vetted azt?

— Must!

Válasz Senior barátomnak.

Ha jól sejttem, garantárod a sértetlenséget s így szivesen felelek. Vagy inkább — hiszen te úgy is legerősebbnek a tekintélyi érvet tartod — idézek.

„A kritikáról mi is valljuk, hogy az nagy s áldásos hatalom s teljes elismerésben részesítjük törekvéseit... A kritika eszköze az igazság s a valóság kiderítésére. — Tudjuk, hogy a katolicizmusnak nemesak isteni szervezete, hanem történeti formája is van, mely idővel elváltozik. S rosszul teszik azok az elmaradt katolikusok, kik az egyházat történeti formákkal — legyenek azok akár a politikaiak, akár szociális formák — azonosítják s fogalommal sem bírnak a világ elváltozásáról. — E z e k e l m i e m a z o n o s í t j u k m a g u n k a t”

Úgy-e, mikor ezeket a lelkes apostol szájából hallottad, tapsoltál, helyeseltél? S engem, — ki három hónappal ezelőtt nálad ugyanezen felfogásomnak adtam — ha vékonyabb köntösben is — kifejezést, most agyon akarsz bűnközni?! S épen most post festa? Mi a csuda lelt? Hol így az eredmény, hol a logika??

Vagy egyéb a baj? Csak nem akarsz okvetlenül modernizmust látni?!? Hallottad-e Prohászka szavait: „Az egyház legjobb b

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlv.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkori „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Sirolin

Emeli az érvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— koron.

fiai azok, kik nem szimatolnak lépten-nyomon herézist s nem kiáltanak anathémát — “? (Bár megérném már egyszer, hogy te is a legjobbba közé tartozzál, annyi jóakarattal kiérdemelnél!) — Kik — s ezt nem Prohászka mondja — megbecsülök az ént, ismerik a személyiség erejét, kik nem gúnyolnak minden gondolkodni szeretőt „szabadonc“-nak, vagy pláne „a szertelenül ágaskodó egót alázatoságra nem szoktató“ kritikuskak. — Hej, aligha az Ézsaué ez a hang . . . Ágaskodás, szertelenül ágaskodás . . . : non capisco . . .

Tovább vádolsz, hogy a Közművelődés nivóját lekicsinyeltem. Bocss meg, ismét tévedni méltóztattál.

Nivóját soha, de igen a cenzuráját s ezt ma is fentartom. Mert jó magammal is, másokkal is többször megesezt, hogy csupa előrelátásból, szelidségből (stb. stb. értsd: politikából) épen azon részt felejtette ki cikkünkéből a jámbor szedő, melyben a gondolat gyakorlati értéke — ha vastagabban is — kifejeződött. No hát bocsánatot kérek: vagy irok, vagy nem irok. A metélést nem szenvedem!

S te ezen csodálkods? Mintha pedig a g . . . i bál alkalmával te is úgy gondolkoztál volna . . . s még vehemensebben . . . „Emlékszel-e, emlékszel-e“?

Morogok biz' én a megkötöttség ellen mindig és őszintén sajnálom, hogy te ezt mint a szubvenció kényszerfolyómányát természetesen tartod. „Emlékszel-e, emlékszel-e“?

Ezek után tán nem csodálkods, ha az ember véletlenül is belekerül abba a „kellemtelen situációbba“? Igaz, hogy én nem igen tudok rólok . . .

Hiba az, hogy nem fizetek elő a Közművelődésre, elismerem. De a hiba, a hiány — a zsebemben van. S mert a tanító úrral közösködünk: ő az egyiket, én a másikat fizetem — csupa gazdálkodó felosztás az egész. Ezért kár volt az együvé tartozás szellemének külön passzusz szentelend.

A státusnak pedig — szerény nézetem szerint — sokkal több becsülést szereznek azok, kik a munkát nem paragrafus szerint értékelik. Non omnis militans pugnat, qui fortia elamat.

Falusí.

CSARNOK.

Az egyházmegyei zsinatról.

(Folytatás.)

A „püspökmegyei zsinat“ ilusztris írja az ő szeles látókörével és meleg lelkesedésével annyi szép tárgyat felsorol epochális művében a zsinat anyagául, hogy már csak ezzel is biztosította egy részről a zsinat nagy jelentőségét, valamint az érdeklődők elismerését és nagyra becsülését is. De a megyei papság még különösen le van kötelezve neki azért is, mert a tárgysokaság között nem fedkezett meg a papok elleni panaszok kánonszerű és helyes elintézéséről és a peres eljárás szabályozásának sürgetéséről sem. (V. ö. 141. lap.)

Teljes deferenciával vagyunk az emberi gyarlóságok iránt; de azért nem huny szemet azon sajnós tény előtt is, hogy manapság politikai és személyes okokból ártatlanul is hányat bepanaszolnak a püspöknél? Azért igen helyesen sürgeti, hogy a) pragmatikusan állapíttassék meg a büntetendő cselekmények kánonja; b) a büntetések

*) Uraságodnak cikkét most látja először

■ Szerk.

fokozatos nagysága; c) a büntettek körüli bírói eljárás, d) küldessék ki egy független zsinati bíróság; e) végül sürgeti, hogy legyen minden esperes-kerületben egy-egy „kerületi ügyész“, a központban pedig legyen egy defensor causa rum, kinek tiszte volna az egész eljárás törvényességét a jogrend szempontjából ellenőrizni, a tiszta meglátás kiderítését elősegíteni, — a bünök megtorlását szorgalmazni, — az ártatlanul meghurcoltnak pedig kellő satisfactiót követelni a zsinati bíróságnál.

Ha ezen egy tárgyat szerencsésen megoldja az egyházmegyei zsinat, már ezzel is nagy munkát végzett — és örökre lekötözte úgy a megyei papságot, mint magát a püspöki hatóságot, melyet megszabadít ezen odiosus terrenumtól.

Bizony manapság „mindenkit érhet baleset“, amint Forster úr bölesen mondja s ha a pap arra nem szavaz, kire a főszolgabíró, vagy akár másnak is valami kis személyes összekoccanása volna a pappal, kész a denuntiáció, a följelentés és vádaskodás! . . . Minél jobblelkű a főpásztor és minél hiszekegyebb lelkületű, annál kevésbé tételezi föl, hogy valakit lelkiismeretlenül rágalmaznak és vádolnak, ezért aztán ha meghallgatják is a panaszlót, az ártatlanul panaszolt hitelt alig talál s nem tudja, „mi módon tisztázhatta magát“? Hát ennek orvoslására meg kell állapítani pragmatikusan a büntetendő cselekmények kánonját! De módot és alkalmat is kell arra nyújtani a XX-ik században mindenkinek, hogy magát tisztázhassa, ha ártatlanul vádoltatott s hogy aki hatóság előtt alaptalanul vádaskodik, azt a büntető törvénykönyv alapján igazságos büntetés éreje utólag a bíróságnál, vagyis oda kell átnenni a felmentő ítéletet, — amit eddig ugyan senkinek ki nem adtunk. Én legalább ilyen soha nem láttam 40 éven át! . . . Akkor ritkábbak lesznek a gyanusítások és alaptalan vádaskodások, melyekre ma még egyes paptársak is vetemednek csupa szeretetből. . . .

(Folyt. köv.)

jog felének 7/3-ada. 3 drb. nagy marha, 9 drb. kismarha legeltetési jog. Ső természetben. Természetbeni szép lakás és gazdasági épületek és kert. Kötelességei: A kántori teendők végzése, a sekrestyési és barogozási teendők végzése.

A folyamodni ohajtók felszerelt kéréseiket legkésőbb okt. 11-éig adják be az alábbi címre, a személyes megjelentek előnyben részesülnek. Ugyanezen a napon ének- és orgona próba megjelenni kéretnek.

Karácsonfalva, u. p. Oklánd. 1908. szept. 28-án.

András Péter,
egyháztanács elnök.

A lövétei róm. kath. népiskolánál halálozás folytán megürrült segéd-kántortanítói állásra az iskolaszék október 4-ig pályázatot hirdet. Fizetése, beleszámlítva a s. kántorságról járó összeget is — 1134 kor., arra jogosultnak évötödös korpótlék; kertiletmény, melynek értéke 22 kor. Természetbeni lakás és gazdasági épületek. — Ezenkívül a „községtől természetben kap sőt és van szabad legeltetési joga. Azonban a ső és szabad legeltetési jogért pénzürtéket nem követelhet.

Ezekért kötelessége az iskolaszék által kijelölendő mindennapi és ismétlődő tanítókötelesek tanítása és a segédkántori teendők pontos végzése.

Kik ezen állást elnyerni óhajtnak, szíveskedjenek pályázati kérésüket a lövétei iskolaszékhez — szabályszerűen ellátva benyújtani. — A pályázati határidő alatt közbeeső vasárnapokon a s. kántorságra való tekintetből próbát tartunk. Aki ezen állást elnyeri, október 15-éig köteles elfoglalni.

Lövéte, 1908. szept. 16-án.

Péter János,
isksz. elnök.

SIMON LÁSZLÓ

orgona és harmonium készítő
KOLOZSVÁRT, JÓKAI-UTCA 5 sz.

Elvállalok bármily kiviteletű új orgona készítest, átalakítást, kibővítést és hangolást, valamint iskolai harmonium készítest.

Továbbá oltár és szöszek fölé koronákat jótállás mellett szilárd anyagból és a kitűzött időre pontosan elkészíve.

Szíves pártfogását kéri

mely tisztelettel **Simon László**
orgona készítő.

Pályázat.

A karácsonyfalvi róm. kath. kántori állás megüresedvén, az egyháztanácsal egyetértvén, pályázatot hirdetek. Jövedelme: a magtárgabona kamatainak fele (32 litervéka.) A magtárpénz (1500) korona 8% kamatainak fele. A szegény papok és kántorok alapjából 48 kor. 11 hold kántori birtok, csaknem mind I-ső osztályú. A sziloshéví kaszáló egészben, a nyíri 1/3 részben, a mocsári egészben, a loki egészben. A faizás a közszertalan arány-

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használ,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana
csodálatos, hathatós tisztítóerejét saját szerű előállításának és a legjobb nyersanyagok leg gondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a fehérmémet! Megtakarít fáradságot és vesződséget kíméli emel fogva az egészséget! Megtakarít pénzt, időt és munkát!
Tisztasága **30.000 koronával** szavatoltatik.

Papp György könyvnyomdája Gyulafehérvárt.

Legujabb könyvnyomda Alsófehérvármegyében.

Szállítója és nyomtatója:

a Nagyméltóságú és főtisztelendő erdélyi püspöki hivatalnak, a gyulafehérvári ev. ref. esperesi hivatalnak, az Erdélyi róm. kath. Irodalmi Társulatnak, a Gyulafehérvári róm. kath. főgimnáziumnak, a Gyulafehérvári kir. törvénytársaságnak és kir. ügyészségeknek, Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsának, a Gyulafehérvári takarékpénztár részvénytársaságnak, a Gyulafehérvári népbank részvénytársaságnak, a Gyulafehérvári „Julia“ takarékpénztár részvénytársaságnak, a Gyulafehérvári püspöki elemi és polgári leányiskolának, a Gyulafehérvári állami elemi és Gyulafehérvári iparos és kereskedő tanonciskolának, a Gyulafehérvári kir. közjegyzői hivatalnak, az összes ügyvédi irodáknak, a gyulafehérvári és vidéki nagyobb kereskedő cégeknek, a Gyulafehérvári „Johanna“ gőzmalomnak, a Zalatnai állami kőfaragó és kőcsiszoló ipari szakiskolának, a Zalatnai takarékpénztár részvénytársaságnak stb. és az erdélyrészi róm. kath. lelkészi hivatalok egy nagyobb részének.

♣♣♣♣♣♣ **Állandó kiadványai:** ♣♣♣♣♣♣

KÖZMŰVELŐDÉS

Politikai, társadalmi, rk. vallásirodalmi és szepirodalmi hetli közlöny. * * * * *

Az erd. róm. kath. Irodalmi Társulat tulajdonában.

XXX-ik évfolyam.

Gyulafehérvári Hirlap

Politikai, társadalmi, szepirodalmi és közgazdasági * * * * * hetilap. * * * * *

Saját tulajdonában.

XXVI. évfolyam.

Erdélyi Oltáregyes. Lap

Az oltáregyesületek hivatalos közlönye. V. évfolyam.

Megjelenik füzet alakban havonként egyszer két nyomtatott iv terjedelemben.

Előfizetési ára egész évre 2 korona.

E nyomdában jelentek meg továbbá és kaphatók a következő művek:

PÜSPÖKMEGYEI ZSINAT.

Írta: Forster János, szentszéki tanácsos.

Háromszáztizenkét sűrűn nyomtatott oldalon tájékoztat ezen, az olvasó külön észrevételeinek feljegyzésére szolgáló margóval ellátott vastkos füzet a megyei zsinat megtartásának módjáról és szükséges előkészületeiről, az erdélyi speciális viszonyok tekintetbe vételével, a következő tartalom-jegyzék szerinti sorrendben: Előszó. — A zsinatról általában. — Megyei zsinat Erdélyben 1822-ik évben. — A kolozsvári 1848. évi zsinat. (?) — A megyei zsinat előkészítése, — összehívása, — helye és ideje, — tagjai, — hatásköre, — tisztviselői. — A zsinati ügymenet leírása. — A zsinat tárgyalási anyagáról. — A hitigazságok hirdetése. — A prédikálás, hitoktatás. — A szentségek. — A keresztség. — A bérnálás. — Az Eucharistia. — A bűnbánat — Az utolsó kenet. — Az egyházi rend. — A házasság. — A papság tökéletes élete. — A testületi tisztesség. — A pap háztája. — Testületi szellem. — A zsinat egyéb teendői. — A szerzetesek ügye. — A hívő nép erkölcsi nevelése. — A hivatalos ügykezelés. — Az egyházi biráskodás. — Zárószó.

A füzet ára 2 korona. Bérmentes küldéssel 2 kor. 20 fillér.

Intenciók könyv.

(Liber intentionum)

A szentmisék naponkénti folytatólagos végzésének kimutatására szolgáló rovatos könyv akár egyes áldozatoknak, **ad personam**, akár nagyobb egyházak vagy szerzetestestületek sekrestyeigazgatói számára.

- Ára 1 kor. 60 fillér, portómentes küldéssel 2 korona. -

Az élet értéke és jelentősége.

Bilczewski József lemergi püspök körlevele a középiskolai tanulókhöz. Ford. Szporni János, főgimn. tanár.
Ára 20 fillér.

A gyermekek házi neveléséről.

Írta: Bálinth György.

Ára 10 fillér.

Papi nyugdíj könyvecske. Ára 20 fillér.

Lelkészi hivatali nyomtatványok, püspöki, esperesi, lelkészi címmel nyomtatott levélpapírok, levélborítékok stb. stb. nagyraktára.